ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ "БАЛЫК БИСТӘСЕ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ПРОЕКТЫНЫҢ ҖИРЛЕ НОРМАТИВЛАРЫ

2017 ел

ТОТУ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР..
2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ ....
3. БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАЛЫК БИСТӘСЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ………………………………
4. ТӨП ӨЛЕШ ....
4.1. Җирлек халкын электр, җылылык, газ, су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр...
4.2. Җирлекнең, җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларына караган Автомобиль юллары һәм транспорт хезмәте күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре ....
4.3. Җирлекнең мәгариф объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектлардан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәп-хисап күрсәткечләре...
4.4. Җирлекнең сәламәтлек саклау объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр ....
4.5. Җирлек халкының мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль ягыннан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр.. ....
4.6. Халыкның ял итү һәм мәдәният объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре..
4.7. Җирлекнең социаль тәэминат һәм социаль яклау объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектлардан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәп-хисап күрсәткечләре ....
4.8. Объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәпләнгән күрсәткечләре
муниципаль район халкының физик культура һәм массакүләм спорт; исәп-хисап
мондый объектларның муниципаль район халкы өчен максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе күрсәткечләре..
4.9.Җирлек халкының каты коммуналь калдыкларын җыю (шул исәптән аерып җыю) һәм транспортлау буенча объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның максималь рөхсәт ителгән территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре………………
4.10. Объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәпләнгән күрсәткечләре,
җәмәгать тәртибен, җирлек халкын саклауны тәэмин итәрлек итеп;
мондый объектларның җирлек халкы өчен максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре..
5. Халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү өчен тәкъдимнәр. БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАЛЫК БИСТӘСЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ӘҺӘМИЯТЕНДӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУДА ....

5.1. Электр һәм газ белән тәэмин итү объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр..........................
5.2. Торак пункт чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү, күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр
....
5.3. Мәгариф объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр..
5.4. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру, сәламәтлек саклау объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләүгә тәкъдимнәр . ...
5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр..............................
5.6. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру, мәдәният һәм ял объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр . ……................
5.7. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру, социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр...
5.8. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр...
5.9. Җирлек халкының объектларны җыю (шул исәптән аерым җыеп алу) һәм каты коммуналь калдыкларны транспортлау, әлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр ....
6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР ….................

1.ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының «Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең (алга таба-Балык Бистәсе шәһәр җирлеге, нормативлар) шәһәр төзелеше проектлауның җирле нормативлары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының норматив – хокукый актлары нигезендә эшләнде.

1.2. Әлеге нормативлар белән җайга салынмаган мәсьәләләр «техник җайга салу турында»27.12.2002 елдагы 184-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән җайга салына.

1.3.Әлеге нормативлар, оештыру хокукый формасына карамастан, Балык Бистәсе шәһәр җирлеге территориясендә эшчәнлеген алып баручы шәһәр төзелеше эшчәнлегенең барлык субъектлары өчен мәҗбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектлауның җирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Балык Бистәсе шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар җирлек халкының җирле әһәмияттәге объектлары белән тәэмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре җыелмасын; мондый объектларның җирлек халкы өчен территориаль яктан мөмкин булган максималь күләменең исәп күрсәткечләрен билгели.

1.6. Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларына, алар өчен җирлек халкының тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре һәм мондый объектларның җирлек халкы өчен максималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре билгеләнә, түбәндәге өлкәләргә карый торган объектлар керә:

халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, су агызу;

җирле әһәмияттәге автомобиль юллары;

җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итүгә бәйле башка өлкәләр.

1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәге бүлекләр:

төп өлеше (җирлек халкының җирлек әһәмиятендәге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәпләнгән күрсәткечләре;

җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алуына исәпләнгән күрсәткечләр;

исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлешендәге исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;

күрсәтелгән объектларны урнаштыруга җирлек халкының җирле әһәмияттәге объектларда норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр;

Балык Бистәсе шәһәр җирлегенең кыскача характеристикасы.

2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәпләү күрсәткечләре Балык Бистәсе шәһәр җирлеге территориаль планлаштыру документларын әзерләгәндә, килештергәндә һәм гамәлгә ашырганда, Балык Бистәсе шәһәр җирлеге территорияләренә карата эшләнә торган территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләгәндә кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелеше проектлау нормативлары дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарның үтәлешен контрольдә тоту һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары исемлеге, җирлек халкының рөхсәт ителгән минималь дәрәҗәдәге исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре үтәү өчен мәҗбүри булып тора.

2.4.Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелә торган документларны гамәлдән чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылганнарга алмашка кертелә торган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАЛЫК БИСТӘСЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Гомуми нигезләмәләр

Балык Бистәсе шәһәр җирлеге " Балык Бистәсе муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында «2005 елның 31 гыйнварындагы 37-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә оештырылган.

Балык Бистәсе шәһәр җирлеге Балык Бистәсе муниципаль районының көньяк өлешендә урнашкан.

Балык Бистәсе шәһәр җирлеге төньякта Анатыш авыл җирлеге белән, көнчыгышта – Троицкий Урай, көнбатышта-Алан авыл җирлеге, көньякта – Алексеевск районы белән чиктәш.

Балык Бистәсе шәһәр җирлегенең мәйданы-886 га тәшкил итә

1 нче таблица

Балык Бистәсе муниципаль районының Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогында яшәүчеләрнең перспективалы саны (кеше)

Территориянең исеме	2017 г.	2020 г.	2030 г.
Балык Бистәсе шәһәр җирлеге	**7678**	**8524**	**9557**

3.2.Торак төзелеше

Җирлектә гражданнарга ипотека кредиты бирү темплары арта.

Җирлекнең үсеш перспективасы булган уникаль производстволар һәм туризм, торак төзелеше, юллар төзү, торак-коммуналь өлкәдә базар мөнәсәбәтләре булдыру белән бәйле, бу җирлекнең торак-коммуналь хуҗалыгын модернизацияләү кирәклегенә китерә.

Балык Бистәсе шәһәр җирлегендә булган төзелештә шәхси торак йортлар бар. 01.01.2017 елга торак фондының гомуми мәйданы 186,8 мең кв. метр тәшкил итә.

Халыкның торак белән тәэмин ителеше 24,33 кв. м тәшкил итә.

ТР буенча уртача күрсәткеч 24.3 кв. м тәшкил итә.

3.3 социаль өлкә

Социаль өлкә объектлары шулай ук коммуналь хезмәтләр кулланучылар.

3.4 мәдәният объектлары.

Балык Бистәсе шәһәр җирлегендә мәдәният объектлары: мәдәният йорты һәм китапханә**.**

4. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Шәһәр җирлеге халкын электр, җылылык, газ, су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; шәһәр җирлеге халкы өчен мондый объектларның рөхсәт ителгән территориаль дәрәҗәсенең Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре

4.1.1. Торак пунктлар төзелешенең инженерлык җиһазлары системаларын территориаль планлаштыру документлары һәм шәһәр җирлегенең су белән тәэмин итү, канализация, электр, җылылык һәм газ белән тәэмин итү схемалары нигезендә билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган проектларга кирәк.

Әлеге тармак схемаларында технологиянең принципиаль мәсьәләләре хәл ителергә тиеш,
инженер челтәрләренең егәрлекләре, зурлыклары, схеманы гамәлгә ашыру чираты буенча киңәшләр бирелде.

4.1.2. Күрсәтелгән исәпләү күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

№ п/п	Наименование объекта	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеше дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль үтемлелекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Электр системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, бүлү пунктлары,төрле көчәнешле электр челтәрләре	торак һәм иҗтимагый биналарның электр энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше; Торак урамнарның 100 процентлы яктыртылуы	билгеләнми
2	Җылылык белән тәэмин итү системасы объектлары, шул исәптән, үзәкләштерелгән: котельныйлар, җылылык электр станцияләре, җылылык челтәрләре; үзәкләштерелмәгәннәре: автоном һәм индивидуаль кунакханә, фатир җылылык генераторлары, җылылык челтәрләре	Торак һәм җәмәгать биналарының җылылык энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше	билгеләнми
3	Газ белән үзәкләштерелгән тәэмин итү системасы объектлары: газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлар, газ көйләү пунктлары; газ бүлү челтәрләре	Торак биналарны газ белән 100 процент тәэмин итү	билгеләнми
4	үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектлары: су белән тәэмин итү чыганаклары, су җыю корылмалары, су саклау өчен савытлар, суүткәргечләр	Торак һәм иҗтимагый биналарны су белән 100 процент тәэмин итү	билгеләнми
5	Үзәкләштерелгән су чыгару системасы объектлары: чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торба үткәргечләре; үзәкләштерелмәгәннәре: локаль чистарту	Торак һәм иҗтимагый биналарның 100 процент тәэмин ителеше	билгеләнми

	корылмалары, слива станцияләре, канализация торба үткәргечләре		

* исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.2. Җирлекнең, җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларына караган Автомобиль юллары һәм транспорт хезмәте күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре4.2.1. Все населенные пункты должны быть обеспечены подъездными автомобильными дорогами с твердым покрытием.
4.2.2. Җәмәгать транспортының тукталыш пунктларын җирлекнең җирле әһәмиятендәге автомобиль юлларында урнаштырырга кирәк, алар буенча шәһәр яны һәм шәһәрара автобус маршрутларын минималь ераклыкта, 500 метрга кадәр узу күздә тотыла.
4.2.3. Шәһәр тибындагы бистә территориясендә.Балык Бистәсе автомобиль транспортының ким дигәндә 1 пассажир вокзалын урнаштыруны күздә тотарга кирәк.
4.2.4. Җирлекнең автосервис, юл буе хезмәте объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре билгеләнми.
4.2.5. Торак пунктлар, транспорт хезмәте күрсәтү объектлары чикләрендә автомобиль юлларының максималь рөхсәт ителгән территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.3. Җирлекнең мәгариф объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектлардан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәп-хисап күрсәткечләре
4.3.1. Күрсәтелгән исәпләү күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

3 нче таблица

№ п/п	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеше дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль үтемлелекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре шәһәр тибындагы поселогында Балык Бистәсе	халыкның демографик структурасына бәйле рәвештә: 1 - 6 яшьлек балаларның 85 %ын колачлау	2 каттан артык төзелештә -300 метр; бер һәм ике катлы төзелештә-500 метр
2	Гомуми белем бирү учреждениеләре шәһәр тибындагы поселогында Балык Бистәсе	халыкның демографик структурасына карап: 7 - 15 яшьлек балаларның 100 %ын колачлаячак; 75% бала 16 - 17 яшь	укучылар өчен укуның I этабы- 15 минутлык транспорт мөмкинлеге; укучылар өчен II һәм III баскычлар-50 минут транспорт үтемлелеге
3	Өстәмә белем бирү учреждениеләре шәһәр тибындагы поселогында Балык Бистәсе	- 17 яшьлек балаларның 10 %ын колачлау	1000 метр яки 30 минут транспорт

Искәрмә.
Махсуслаштырылган һәм сәламәтләндерү мәктәпкәчә белем бирү һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен исәп-хисап күрсәткечләре проектлаштыру йөкләмәсе буенча кабул ителә.

4.3.2. Учреждениедән 1 километрдан артык ераклыкта яшәүче авыл мәктәпләре укучылары өчен балаларны йөртү өчен билгеләнгән махсус транспортта уку урынына илтүне оештыру күздә тотыла. Махсус транспорт тукталышларының рөхсәт ителгән территориаль дәрәҗәсе 500 метрга тигез.
Транспорт хезмәтен оештыруны исәпкә алып, I һәм II баскычта укучылар өчен авыл гомуми белем бирү мәктәпләренең территориаль үтемлелегенең иң чик күрсәткече 15 километр тәшкил итә.
15 километрдан артык ераклыкта яшәүче, шулай ук начар һава шартларында транспорт үтемлелеге чорында мәктәп яны интернатын карарга кирәк. Мәктәп яны интернатының сыйдырышлыгы гомуми белем бирү учреждениесендәге урыннар санының 10% ы белән тәэмин ителү дәрәҗәсеннән билгеләнә.
4.3.3. Халыкның демографик составы турында мәгълүматлар булмаган очракта, яңа төзелә яки территориаль үсә торган торак пунктлар өчен, күздә тотылган халыкның демографик составы турында мәгълүматлар булмаган очракта, түбәндәге минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителешнең минималь исәпләнгән күрсәткечләрен кабул итәргә кирәк: мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре тарафыннан – 1 мең кешегә 180 урын, шул ук вакытта торак төзелеше территориясендә 1 мең кешегә 100 урыннан артмыйча; гомумбелем бирү учреждениеләре тарафыннан учреждениеләр тарафыннан – 1 мең кешегә 180 урын.

4.4. Җирлек халкының сәламәтлек саклау объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль ягыннан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр
4.4.1. Күрсәтелгән исәпләү күрсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

4 нче таблица

№ п/п	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеше дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль үтемлелекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Балык Бистәсе штпда барлык типтагы стационарлар	1 мең кешегә 13,47 койка	60 минут җәяүлеләр өчен
2	2 Балык Бистәсе штпда амбулатор-сырхауханә учреждениеләре	1 мең кешегә сменага 18,15 тапкыр бару	30 минут җәяүлеләр өчен
3	Балык Бистәсе пгтда ашыгыч медицина ярдәме учреждениеләре: ашыгыч медицина ярдәме станцияләре(подстанцияләре)	1 мең кешегә 0,1 автомобиль	Махсус машинада 15 минутлык транспорт

4.5. Җирлек халкының мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль ягыннан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр
4.5.1. Балык Бистәсе штп халыкның мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәпләнгән күрсәткечләрне 5 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк

5 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Берәмлек үлчәү	Халыкның рөхсәт ителгән минималь дәрәҗәсе

1	Районара почтамт	почта элемтәсе бүлекчәләренең 50-70 объектлары	1
2	Тавыш трансформатор подстанцияләре (10-12 мең абонент исәбеннән)	объектлар	1
3	Кабель телевидениесе техник үзәге	торак районга объектлар	1

4.5.2. 5 нче таблицада күрсәтелмәгән мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән җирлекнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр билгеләнми.
4.5.3. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларының җирлек халкы өчен рөхсәт ителгән максималь дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре билгеләнми.

4.6. Халыкның ял итү һәм мәдәният объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан файдалана алырлык Максималь Дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләре
4.6.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларына караган мәдәният һәм ял объектлары өчен күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәдәге исәп-хисап күрсәткечләре
халыкны социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәэмин итү; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль үтемлелегенең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре
4.7.1. Күрсәтелгән исәпләү күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.
Таблица 6

№ п/п	Объект исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеше дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль үтемлелекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәге	Җирлеккә 1 объект	билгеләнми
2	Гаиләгә һәм балаларга социаль ярдәм бүлеге	Җирлеккә 1 объект	билгеләнми
3	Өлкәннәр һәм инвалидлар өчен интернат-йорт	3 мең кешегә 1 урын /җирлеккә 1 объект	билгеләнми
4	Төнге йортлар, социаль адаптация үзәкләре	Җирлеккә 1 объект	билгеләнми

4.7.2. 6 нчы таблицада күрсәтелмәгән объектлар өчен исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.8. Җирлек халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның максималь рөхсәт ителгән территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре
4.8.1. Күрсәтелгән исәпләү күрсәткечләре 7 нче таблицада китерелгән.

7 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Берәмлек үлчәү	Халыкның рөхсәт ителгән минималь дәрәҗәсе
1	Балык Бистәсе штп балалар-яшүсмерләр спорт мәктәпләре	1 мең кешегә исәпләнгән зал мәйданы 10 кв. метр	30 минут җәяүлеләр өчен
2	Бассейннар (ачык һәм гомуми кулланыштагы ябык)	1 мең кешегә исәпләнгән Су көзгесенең 75 кв. метр мәйданы	30 минут җәяүлеләр өчен

Искәрмә.
Исәп-хисап күрсәткечләре авыл торак пунктлары өчен билгеләнми.

4.8.2. Физик культура һәм массакүләм спорт объектлары өчен исәп-хисап күрсәткечләре, юк
7 нче таблицада күрсәтелгәннәр билгеләнми.

4.9. Җирлек халкының каты коммуналь калдыкларын җыю (шул исәптән аерып җыю) һәм транспортлау буенча объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның максималь рөхсәт ителгән территориаль дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

4.9.1. Җирлек территориясендә барлыкка килгән халыкның каты коммуналь калдыклары белән эш итү системасын оештыруны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы территориясен төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә күздә тотарга кирәк.

4.10. Җирлек халкын, җәмәгать тәртибен саклауны тәэмин итә торган объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; җирлек халкы өчен мондый объектларның территориаль ягыннан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә исәпләнгән күрсәткечләр

4.10.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк..
8нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Берәмлек үлчәү	Халыкның рөхсәт ителгән минималь дәрәҗәсе
1	Бүлек/полиция бүлеге	Җирлеккә 1 объект	билгеләнми
2	Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогы өчен тәртип саклау пункты	Гомуми мәйданы 10 кв. метр торак төркеменә	билгеләнми

5. Халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү өчен тәкъдимнәр БАЛЫК БИСТӘСЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ӘҺӘМИЯТЕНДӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУДА

5.1. Электр һәм газ белән тәэмин итү объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тәэмин итү системаларын проектлауны РД 34.20.185-94 «шәһәр электр челтәрләрен проектлау буенча Инструкция» (2 бүлек), СП 31-110-2003 «торак һәм иҗтимагый биналарның электр җайланмаларын проектлау һәм монтажлау» (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәт турындагы Нигезләмә нигезендә электр чыганакларына электр йөкләнеше күрсәткечләре нигезендә башкарырга кирәк 2006 елның 2 августыннан (10862 бүлек).
Торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәпләү йөкләнеше күрсәткечләрен алдан исәпләүләр өчен 9 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

9 нчы таблица

Халык саны (мең кеше)	Табигый газ плитәләре булган торак пункт (кВт/кеше) Всего:	шул исәптән үзәк	микрорайоннар, төзелеш кварталлары	Стационар электр белән торак пункт плиталар белән (кВт / кеше) Всего	шул исәптән үзәк	микрорайоннар, төзелеш кварталлары
3-50	0,43	0,55	0,40	0,52	0,65	0,50
3тән дә ким	0,41	0,51	0,39	0,50	0,62	0,49

Искәрмә.
1. Торак пунктта газ һәм электр плитәләре булган торак йортлар булганда күрсәткечләр интерполяция ысулы белән аларның нисбәтенә пропорциональ рәвештә билгеләнә.
2. Торак пункт үзәге төшенчәсе астында төрле административ, мәдәни, уку йортлары, сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.
3. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләреннән йөкләнеш исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланырга кирәк:
табигый газ плитәләре булган торак пунктлар өчен: 1,2-1,6;
стационар электр плитәләре булган торак пунктлар өчен: 1,1-1,5.
Торак пункт үзәге территориясенә зур әһәмияткә ия булырга кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасы көчәнешен сайлау перспективалы электр йөкләнешләре үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр челтәре комплексы челтәрләренең перспектив үсеш схемасы нигезендә башкарылырга тиеш.
Торак пунктларның электр челтәрләре көчәнеше исәп хисап срогы һәм энергия системасындагы көчәнеш системасы чикләрендә аларның үсеш концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 – 110 – 220 – 500 кВ яки 35 – 110 – 330 – 750 кВ.
Электр белән тәэмин итү системасы көчәнеше энергияне үзгәртү адымнарының иң аз санын исәпкә алып сайланырга тиеш. Якындагы вакытка 35-110/10 кВ көчәнеш системасы иң кулай булып тора.
Электр челтәрләрен проектлау, торак пунктларны һәм алар янәшәсендәге территорияләрне кулланучыларны исәпкә алып, 35-110 кВ көчәнеше һәм 6-20 кВ көчәнеше булган электр белән тәэмин итүче челтәрләрне бер – берсе белән бәйләп, комплекслы рәвештә башкарылырга тиеш. Шул ук вакытта, ведомство карамагына карамастан, төрле кулланучыларны тукландыру өчен, электр белән тәэмин итү системасының аерым элементларын бергәләп файдалануны күздә тотарга киңәш ителә.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү җайланмаларын проектлауны электр җайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәт турында 02.06.2006 елдагы Нигезләмәнең 2 бүлеге таләпләре нигезендә башкарырга кирәк.
5.1.2. Яңаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм гамәлдәге газ белән тәэмин итү системаларын үстерү СНиП 42-01-2002 «газ бүлү системалары», ПБ 12-529-03 «газ бүлү һәм газ куллану системалары куркынычсызлыгы кагыйдәләре» таләпләре буенча, Татарстан Республикасының газ белән тәэмин итү һәм газлаштыру Генераль схемасы нигезендә, торак - коммуналь хуҗалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру республика программалары нигезендә башкарылырга тиеш.
Газ кулланунын эреләнгән күрсәткече күләмендә кабул ителергә тиеш:
үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин итү булганда-бер кешегә елына 120 куб. м;
газ су җылыткычларыннан кайнар су белән тәэмин иткәндә – бер кешегә елына 300 куб. м;
кайнар су белән тәэмин ителмәгән очракта – бер кешегә елына 180 куб. м;
авыл торак пунктлары өчен елына 220 куб. м кешегә.
Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнашырга тиеш.
Газ тутыру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, подветр ягыннан урнаштырырга кирәк.
Газ тутыру станцияләрен урнаштыру өчен җир кишәрлекләренең максималь күләме җитештерүчәнлегенә карап: елына 10 мең тонна – 6 га; елына 20 мең тонна – 7 га; елына 40 мең тонна – 8 га.
Газ тутыру пунктларын урнаштыру өчен җир участокларының зурлыгын 0,6 гектардан артык булмаган күләмдә алырга кирәк.
5.2. Торак пункт чикләреннән читтә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү, күрсәтелгән объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр
5.2.1. Күчмә составка хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән предприятиеләр һәм автосервис объектларын (техник хезмәт күрсәтү станцияләре, автомобиль ягулык салу станцияләре, юу пунктлары, тикшерү эстакадалары, машина кую урыннары) проектлау автомобиль транспорты хәрәкәтенең интенсивлыгына карап икътисадый һәм статистик эзләнүләр нигезендә башкарылырга тиеш.
5.2.2. Автомобиль хәрәкәтенең интенсивлыгын, йөри торган автотуристлар санын, шулай ук якындагы торак пунктларның ихтыяҗларын исәпкә алып, проектлау йөкләмәсе буенча сәүдә һәм җәмәгать туклануы предприятиеләренең саны һәм сыйдырышлылыгын кабул итәргә кирәк.
5.2.3. Автомобиль юлларында ял итү мәйданчыкларын, туристлык транспорты тукталышларын карарга кирәк. Алар арасында III категорияле автомобиль юллары өчен 25-35 километр, IV категорияле автомобиль юллары өчен 45-55 километр ара тәкъдим ителә. Әлеге мәйданчыкларның сыйдырышлылыгын III категорияле юлларда – 10 – 15, IV категорияле юлларда 10-дан да ким булмаган транспорт берәмлеге тукталышына исәп тотарга кирәк.
5.2.4. Җәмәгать транспорты тукталышлары булган урыннарда тукталыш һәм утырту мәйданчыкларын, пассажирлар өчен павильоннарны карарга киңәш ителә.
Тукталыш мәйданчыкларының киңлеген төп юл полосаларының тигез киңлегендә, ә озынлыгын берьюлы тукталып торган автобуслар санына карап, 10 метрдан да ким булмаган күләмдә алырга кирәк.
5.2.4. Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектларына караган торак пунктлар һәм транспорт хезмәте күрсәтү объектлары эчендә автомобиль юлларын урнаштыруга карата таләпләр аларның параметрлары СП 42.13330.2011 нигезендә актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.07.01-89*нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» һәм транспорт өлкәсендә башка норматив документлар.

5.3. Мәгариф объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр
5.3.1. Мәгариф объектларын урнаштыруга карата таләпләр һәм аларның параметрлары СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.07.01-89*нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (10 бүлек, Ж кушымтасы), СанПиН 2.4.1.2660-10 «мәктәпкәчә оешмаларда эшләү режимын урнаштыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата СанПиН 2.4.2.2821-10

"Санитар-эпидемиологик таләпләр шартларына һәм оештыру укыту
гомуми белем бирү учреждениеләрендә».
5.3.2. Халык саны 200 кешедән ким булган торак пунктлар өчен башлангыч сыйныфлар белән бергә аз сыйдырышлы мәктәпкәчә учреждениеләр урнаштыруны күздә тотарга киңәш ителә.
5.3.3. Торак пунктларда өстәмә белем бирү учреждениеләре урыннары
гомуми белем бирү мәктәпләре биналарында күздә тотарга киңәш ителә.
5.3.4. Сәламәт балалар өчен мәктәпкәчә учреждениеләрдә урыннар саны нормативын тәшкил итә:
1 төркемгә-10-20 урынга;
2 төркемгә -18-40 урынга;
3 төркемгә - 28-60 урынга;
4 төркемгә-48-80 урынга;
5 төркемгә-46-100 урынга;
6 төркемгә-58-120 урынга;
7 төркемгә-64-140 урынга;
8 төркемгә-74-160 урынга;
9 төркемгә-84-180 урынга;
10 төркемгә – 92-200 урынга.
5.3.5. Балык Бистәсе ш.т. б. өчен мәктәпкәчә учреждениеләрнең гомуми мәйданының (биналар мәйданының) чагыштырма күрсәткечләре 10 нчы таблицада китерелгән.
10 нчы таблица

Мәктәпкәчә учреждение төре	Балык Бистәсе штп өчен күрсәткеч (тәрбияләнүчегә кв. метр)
1 төркемгә	-
2 төркемгә	-
3 төркемгә	-
4 төркемгә	15,99
6 төркемгә	15,37
8 төркемгә	14,51
10 төркемгә	15,12
12 төркемгә	13,89

5.3.6. ТР Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгында дәүләт хезмәткәрләрен аттестацияләү буенча комиссия утырышы булды:
100 урынга кадәр-1 урынга 40 кв. метр;
100 дән артык урын – 1 урынга 35 кв. метр.
Җир кишәрлекләренең күрсәтелгән күләме шартларда 25% ка киметелергә мөмкин
реконструкцияләү; халык саны 2 тапкырдан артыр дип көтелә торган яңа төзелә торган яки территориаль үсеп килүче торак пунктларда 10% ка.
5.3.7. Балык Бистәсе һәм авыл торак пунктлары өчен гомуми белем бирү учреждениеләренең гомуми мәйданы (биналар мәйданы) чагыштырма күрсәткечләре 11 нче таблицада китерелгән.

Таблица 11

Күрсәткеч (кв. әле метрга тәрбияләнүче)			
Балык Бистәсе штп			
Алена 1 адым(башлангыч)			
тагын 4 классл (180 укучы) тагын 20 31,73 укучы	тагын 4 классл (180 укучы) тагын 20 31,73 укучы	тагын 4 классл (180 укучы) тагын 20 31,73 укучы	13,75 10,18 10.07
тагын 40 укучы			
тагын 60 укучы	тагын 60 укучы	тагын 60 укучы	19,43 16,10 15,15
Алена адымнар 1 һәм 11 (тугыз яшьлек)			
тагын 8 класс (400 укучы) 20,0 тагын 108 (12 укучы/кл)	тагын 8 класс (400 укучы) 20,0 тагын 108 (12 укучы/кл)	тагын 8 класс (400 укучы) 20,0 тагын 108 (12 укучы/кл)	22,25

5.3.8. Гомуми белем бирү учреждениеләре өчен җир участокларының күләме объектларның сыйдырышлыгына карап кабул итәргә:
400 урынга кадәр-1 урынга 50 кв. метр;
400 – 500 урын-1 урынга 60 кв. метр;
500 – 600 урын-1 урынга 50 кв. метр;
600-800 урын – 1 урынга 40 кв. метр;
800 - 1100 урын-1 урынга 33 кв. метр;
1100-1500 урын-1 урынга 21 кв. метр;
1500-2000 урын-1 урынга 17 кв. метр.
Реконструкция шартларында күрсәтелгән зурлыклар 20 % ка кимергә мөмкин.

5.4. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру, сәламәтлек саклау объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләүгә тәкъдимнәр
5.4.1. Балык Бистәсе муниципаль районының Балык Бистәсе пгтсы даруханәләре һәм сөт кухнялары белән тәэмин ителешнең тәкъдим ителгән күрсәткечләре, Балык Бистәсе муниципаль районының Балык Бистәсе поселогы халкы өчен мондый объектларның территориаль үтемлелеге 12 нче таблицада китерелгән.

Таблица 12

№ п/п	**Объект исеме**	**Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеше дәрәҗәсе**	**Халык өчен территориаль үтемлелекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе**

1	Балык Бистәсе штп даруханәләре	10 мең кешегә исәпләнгән 1 объект /1 мең кешегә исәпләнгән гомуми мәйданы 50 кв. метр	30 минут җәяүлеләр өчен
2	Балык Бистәсе штпда сөт кухнялары (1 яшькә кадәрге балалар өчен)	1 бала өчен тәүлегенә 4 порция	билгеләнми

5.4.2. Сәламәтлек саклау объектларын урнаштыру таләпләре һәм аларның параметрлары СП 42.13330.2011 нигезендә СНиП 2.07.01 - 89*актуальләштерелгән редакциясе билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (10 бүлек, Ж кушымтасы), СанПиН 2.1.3.2630-10 «медицина эшчәнлеген башкаручы оешмаларга санитар-эпидемиологик таләпләр» һәм башка норматив документлар.
5.4.3. Җир участоклары өчен стационаров вех типтагы алырга кирәк шул объектларның сыйдырышлыгына бәйле:
50 койкага кадәр – 1 койка-урынга 300 кв. метр;
50-100 койка – 1 урынга 300-200 кв. метр;
1 урынга 100-200 койка – 200-140 кв. метр;
200-400 койка – 140-100 кв. метр 1 койка – урынга;
400-800 койка – 1 урынга 100-80 кв. метр;
800-1000 койка – 80-60 кв. метр 1 койка-урынга;
1 койка – 1 урынга 1000-дән артык койка-60 кв. метр.
Реконструкция шартларында күрсәтелгән зурлыклар 25 % ка кимергә мөмкин.

5.4.4. Амбулатор-поликлиника учреждениеләре өчен җир кишәрлеге күләме, стационарсыз диспансерларны сменага 100 кешегә 0,1 гектарга тигез, әмма объектка 0,3 гектардан да ким булмаска тиеш.
5.4.5. Фельдшер-акушерлык пункты өчен җир кишәрлеге 0,2 га тигез кабул ителергә тиеш.
5.4.6. Ашыгыч медицина ярдәме станциясе (подстанция), медицина ярдәме күрсәтү пункты өчен җир кишәрлеге күләмен 1 машинага 0,05 га, ләкин 0,1 гектардан да ким булмаган күләмдә кабул итәргә киңәш ителә.
5.4.7. Даруханәләр өчен җир кишәрлеге күләме 0,2 – 0,3 га тигез кабул ителергә тиеш.
5.4.8. Сөт кухнялары өчен җир кишәрлеге күләмен тәүлегенә 1 мең порциягә 0,015 га, ләкин 0,15 гектардан да ким булмаган күләмдә алырга киңәш ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр
5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфирровфрлы телевидениене кумәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемтә операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәкле сыешлы яшерен эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемтә челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.
5.5.2. Яңа Территорияләр төзегәндә Гражданнар оборонасы сигналлары һәм гадәттән тыш хәлләр сигналлары буенча халыкка хәбәр итү системасының локаль челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.
5.5.3. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру өчен җир кишәрлекләренең мәйданнарын 13 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

13 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Участок мәйданы
1	Районара почтамт	0,6 – 1 га
2	Автоматик телефон станциясе	0,25 га

3	Түгәрәк автоматик телефон станциясе	0,3
4	Концентратор	40-100 кв.м.
5	Ярдәм һәм көчәйтү станциясе	0,1 – 0,15 га
6	Чыбыклы тапшырулар станциясе	0,05 – 0,1 га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50-70 кв.м.
8	Кабель телевидениесе техник үзәге	0,3-0,5 га

5.5.4. Элемтә предприятиеләре биналарын күрше предприятиеләргә яки технологик процесслар булган объектларга карата җил ягыннан (өстенлекле җилләр өчен) урнаштырырга кирәк.
5.5.5. Шәһәрара телефон станцияләре, шәһәр телефон станцияләре, телеграф үзәкләре һәм станцияләр, чыбык тапшыру станцияләре квартал яки торак пункт микрорайоны эчендә эшләнергә тиеш.
5.5.6. Элемтә линияләрен урнаштыруны СН таләпләре нигезендә 461-74 «элемтә линияләре өчен җир бүлеп бирү нормалары» башкарырга кирәк.

5.6. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру, мәдәният һәм ял объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр
5.6.1. Халыкның тәэмин ителеше дәрәҗәсенең тәкъдим ителгән күрсәткечләре. Балык Бистәсе муниципаль районы мәдәният һәм ял объектлары, шундый объектларның халык өчен территориаль үтемлелеге дәрәҗәсе.Балык Бистәсе муниципаль районының Балык Бистәсен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

14 нче таблица

№ п/п	**Объект исеме**	**Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәэмин ителеше дәрәҗәсе**	**Халык өчен территориаль үтемлелекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе**
1	Кинотеатрлар	1 мең кешегә 25-35 урын.	60 Мин җәяүлеләр өчен
2	Концерт заллары	1 мең кешегә 3,5-5 урын	60 Мин җәяүлеләр өчен
3	Музейлар	Муниципаль районга 1 объект	60 Мин җәяүлеләр өчен
4	Күргәзмә заллары	Муниципаль районга 1 объект	60 Мин җәяүлеләр өчен
5	Универсаль спорт заллары, шул исәптән ясалма боз белән	1 мең кешегә 6-9 урын	60 Мин җәяүлеләр өчен

5.6.2. 14 нче таблицада тәкъдим ителмәгән мәдәният һәм ял объектлары өчен күрсәткечләрне проектлаштыру йөкләмәсе нигезендә кабул итәргә кирәк.
5.6.3. Балык Бистәсе шәһәр тибындагы бистәдә проектлана торган мәдәният һәм ял объектларының санын, составын һәм сыйдырышлыгын билгеләгәндә, зонада урнашкан башка торак пунктлардан килүче халыкны өстәмә рәвештә 1 сәгатьтән дә артык вакыт белән чикләнмичә генә исәпкә алырга кирәк.

5.6.4. Шәһәр тибындагы бистәдә җирле традицион халык сәнгате иҗатын үстерү өчен шартлар тудыру максатыннан. Балык Бистәсе җирлекара клуб учреждениеләрен һәм мәгълүмати-методик үзәкләрне урнаштыру тәкъдим ителә.
5.6.5. Балык Бистәсе шәһәр тибындагы бистәсендә укучылар һәм халык тарафыннан җәяүлеләр өчен 500 метрдан артык булмаган мәдәни-массакүләм һәм физкультура-сәламәтләндерү эшләрен оештыру өчен бердәм комплекслар формалаштыру киңәш ителә.
5.6.6. Мәдәният объектларын урнаштыру, массакүләм ял итү, ял итү һәм аларның параметрлары СП 42.13330.2011 нигезендә билгеләнә 2.07.01-89*актуальләштерелгән СНиП редакциясе. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (10 нчы бүлек, Ж кушымтасы).

5.7. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру, социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектларында халыкның норматив ихтыяҗын билгеләү буенча тәкъдимнәр
5.7.1. Халыкның тәэмин ителеше дәрәҗәсенең тәкъдим ителгән күрсәткечләре. Балык Бистәсе муниципаль районы социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектлары 15 нче таблицада китерелгән.

15 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның рөхсәт ителгән минималь дәрәҗәсе
1	Халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәкләренең өйдә социаль хезмәт күрсәтү бүлекчәләре	Әлеге категориядәге гражданнарга 120 кешегә исәпләнгән 1 объект
2	Социаль реабилитацияләүгә мохтаҗ балигъ булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләр	10 мең балага исәпләнгән 1 объект
3	Мөмкинлекләре чикле балалар һәм яшүсмерләр өчен тернәкләндерү үзәкләре	Шәһәр җирлегенә 1 объект, әмма 1 мең мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләргә 1 объект ким түгел
4	Психоневрологик интернат	3 мең кешегә 1 урын
5	Балалар интернат йортлары	3 мең кешегә 1 урын
6	Психик яктан начар балалар өчен балалар интернат йортлары	2 мең кешегә 1 урын
7	Ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар һәм яшүсмерләр өчен Приют	10 мең балага исәпләнгән һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган яшүсмерләргә исәпләнгән объект
8	Яшьләр эшләре буенча органнар учреждениеләре	Гомуми мәйданы 1 мең кешегә 25 кв. метр; 1 мең кешегә 2 эш урыны

5.7.2. Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәкләрен урнаштыру 35-106-2003 "өлкәннәргә социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләрен исәпләү һәм урнаштыру"таләпләренә туры китереп Ь башкарырга тиеш.
5.7.3. Татарстан Республикасының социаль мәгънәгә ия объектларын җылылык белән тәэмин итү сораулары буенча киңәшмә булды:
50 урын-38 кв. м. метро 1нче урында;
100 урын - 27 кв. м. метро 1нче урында;
200-20 КВ. метро 1нче урында.
Өлкәннәр һәм инвалидлар өчен интернет-йортлар ачу башлау өчен мөмкин
торак пунктлары.

5.7.4. Балалар интернат-йортлары, шул исәптән психик яктан начар балалар булган интернат йортлар каршындагы җир кишәрлекләре күләмен объектның сыйдырышлыгына бәйле рәвештә кабул итәргә кирәк:
100-80 КВ. метро 1нче урында;
1нче урында 120-60 КВ. Метро;
200-50 КВ. метро 1нче урында.
5.7.5. Төнге тору йортларында, социаль адаптация үзәкләрендә җир кишәрлекләре объектның сыйдырышлыгы буенча билгеләнә:
25 урын-9,8 кв. 1 нче сыйныф;
50 урын-9,0 кв. м. метро 1нче урында;
100 урын-9,0 КВ. метро 1нче урында.

5.8. Күрсәтелгән объектларны урнаштыру өчен җирлек халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяҗын билгеләүгә тәкъдимнәр

5.8.1. Пгт халкының норматив ихтыяҗын билгеләү.Балык Бистәсе муниципаль районының физик культура һәм массакүләм спорт объектларында халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренең ихтыяҗларын канәгатьләндерергә кирәк.
5.8.2. Әлеге объектларны башка охшаш объектларның якынлыгын, транспорт элемтәләрен оештыруны, урамнар челтәре, юллар һәм җәяүлеләр юллары белән бәйләнешне исәпкә алып урнаштырырга кирәк.
5.8.3. Физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән кушылырга рөхсәт ителә
белем бирү мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары булып тора.
5.8.4. Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәпләре һәм бассейннары өчен җир кишәрлеген объектка 1,5 – 1,0 га тигез итеп кабул итәргә кирәк.

5.9. Җирлек халкының авыл халкының аерым җыюга һәм каты коммуналь калдыкларны транспортлауга, әлеге объектларны урнаштыруга норматив ихтыяҗын билгеләүгә тәкъдимнәр

5.9.1. СП 42.13330.2011 2.07.01-89*актуальләштерелгән СНиП редакциясе 42.1330.2011 таләпләренә туры китереп каты коммуналь калдыклар җыелу нормалары күрсәткечләрен кабул итәргә кирәк.«Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» таблицасында китерелгән 16.
Каты коммуналь калдыкларның исәпләнгән җыела торган санын вакыт-вакыт (һәр 5 ел) фактлар буенча ачыкларга кирәк.

16 нчы таблица

Көнкүреш калдыклары төрләре	Елына 1 кешегә каты коммуналь калдыклар саны (кг.)	Елына 1 кешегә каты коммуналь калдыклар саны (литр)
Каты: суүткәргеч белән җиһазландырылган торак биналардан,	190 – 200 300 – 380	900-950 1100-1600
канализация, үзәк җылыту һәм газ; башка торак биналардан		

	280-290	1400-1450
Иҗтимагый биналарны исәпкә алып каты коммуналь калдыкларның гомуми саны	-	200-2800

Искәрмә.
1. СП 42.13330.2011 китергән күрсәткечләр шәһәр тибындагы бистә өчен тәгаенләнгән. Балык Бистәсе муниципаль районы.
2. Балык Бистәсе штп өчен калдыклар җыелу нормаларының зур әһәмиятен кабул итәргә кирәк.

5.9.2. Каты коммуналь калдыкларны утильләштерү һәм эшкәртү объектларының урнашу урынын билгеләүне мөмкинлекләрне бәяләү нигезендә башкарырга кирәк
территорияне санитар нормалар нигезендә куллану.
5.9.3. Җирлек территориясендә урнашу тәкъдим итепә
торак пунктлар төркемнәре өчен үзәкләштерелгән торак-коммуналь каты калдыклар полигоннары.
Полигоннарга хезмәт күрсәтүнең тәкъдим ителгән радиусы 15 километр тәшкил итә.
5.9.4. Каты коммуналь калдыклар полигоннарын урнаштыруны түбәндәгеләр башкарырга кирәк
СП 42.13330.2011 таләпләре нигезендә СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү"; СП 2.1.7.1038-01
» Каты көнкүреш калдыклары полигоннарын урнаштыру һәм тоту өчен гигиена таләпләре"; Россия Федерациясе Төзелеш министрлыгы раслаган каты көнкүреш калдыклары полигоннарын проектлау, эксплуатацияләү һәм рекультивацияләү буенча күрсәтмәләр 02.11.1996
5.9.5. Каты коммуналь калдыклар полигонын урнаштыру өчен җир участогы күләме
1000 тонна көнкүреш калдыкларына 0,02-0,05 га тигез кабул ителергә тиеш.
5.9.6. Коммуналь калдыкларны утильләштерү һәм эшкәртү объектлары проектлана
СанПиН таләпләре нигезендә 2.1.7.1322-03 «җитештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыруга һәм зарарсызлауга гигиена таләпләре», СНиП 2.01.28-85 «агулы сәнәгать калдыкларын зарарсызландыру һәм күмү полигоннары. Проектлау буенча төп нигезләмәләр», СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-саклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе».

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукый актлар таләпләренә туры китереп әзерләнде:
Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;
"Оешманың гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законы
Россия Федерациясендә җирле үзидарә»;
«Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында»25.12.2010 ел, № 98-ТРЗ
Татарстан Республикасы законы;
"Дәрәҗә билгеләү турында" Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары
2014 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәтләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре» 26.01.2009 елдан № 42.
6.2. Нормативлар әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:
СП 42.13330.2011 СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;
Автобус тукталышларын проектлау өчен методик тәкъдимнәр
СССР транспорт төзелеше министрлыгы белән 01.01.1975 ел;
Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяҗын билгеләү методикасы
19.10.1999 ел, № 1683-р Россия Федерациясе Хөкүмәте боерыгы белән расланган Социаль инфраструктура объектларына;
Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 № 1071 карары белән расланган
Татарстан Республикасының шәһәр төзелеше проектлау нормативлары
6.3. Нормативлар әзерләгәндә исәпкә алынды:
социаль-демографик состав һәм җирлек халкының тыгызлыгы;
муниципаль районның Балык Бистәсе шәһәр җирлегенең социаль-икътисади үсеш планнары һәм стратегиясе;
Балык Бистәсе муниципаль районы шәһәр җирлегенең социаль-икътисади үсеш фаразы;
табигый-климат шартлары;
җирле үзидарә органнарының һәм кызыксынучы затларның тәкъдимнәре.